

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.07.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Индустриалният двигател угасва**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/07/08/2099383_industrialniat_dvigatel_ugasva/

Повторната рецесия и трудностите, които обхванаха Европа през последните месеци удрят все по-сериозно и българската икономика. Ако към това като се прибави и политическата криза, която допълнително влошава бизнессредата, картината не изглежда много добра. През май индустриалното производство в България се е свило за трети пореден месец спрямо година по-рано, показват данните на НСИ. Понижението е с 6%, по-скромно е то на месечна база - с 2.7%.

Индустрията се доказва като най-жизнеспособния сектор от началото на кризата, като именно нейният износ беше двигател на възстановяването на българската икономика, но заради рецесията в еврозоната започна да се забавя. Първият сигнал за нарастващ песимизъм бяха оценките за бизнесклимата, които не бяха много позитивни. Подобен спад в няколко поредни месеца имаше в края на миналата и началото на тази година.

Засега очакванията също са противоречиви, още повече че политическата криза притеснява доста от бизнеса, заради несигурността, която създава. Охлаждането на промишлеността поставя под въпрос дори и актуализираната прогноза на правителството за икономически растеж от 1% през тази година. Така например през първото тримесечие индустрията увеличаваше производството си, но brutният вътрешен продукт (БВП) нарасна едва с 0.1% на тримесечна база и с 0.4% на годишна.

Рецесията не е малко вероятна

Анкета на Капитал Daily сред представители на индустрията и анализатори показва, че се очаква забавяне на растежа, но не и свиване на brutният вътрешен продукт. Причината за това е, че индустриалният сектор осигурява около една трета от общото производство в държавата, а останалата част се дължи на услугите и земеделието.

От значение за икономиката обаче ще е дали през втората половина на годината ще има общо разведряване на световната икономика, което да повиши търсенето от България и така износът на индустриална продукция да продължи.

"Очаквахме по-силни данни за този месец, защото приемахме знаците за възстановяване на германската икономика като предпоставка за по-силен растеж. Това обаче не се реализира и причината не са само секторите, ориентирани към вътрешното търсене, но и тези, които са ориентирани към експорт.

Същата ситуация се наблюдава и при индустриалното производство на държавите от Западните Балкани и за това сигналите не трябва да се подценяват. Българската индустрия обаче дава само около една трета от brutният вътрешен продукт и за това спад на активността ѝ не може да е достатъчна причина за свиване на икономиката. Фактът, че от 23 сектора само едва няколко има растеж подсказва, че най-вероятно са повлияли и други фактори и затова е възможно след един месец да видим ревизия в данните в посока нагоре", коментира Кристофор Павлов, главен икономист в Уникредит Булбанк.

Подобно мнение изрази и ръководителя на отдел "Анализи" в "Елана" Цветослав Цачев. "Ако до първите четири месеца на годината можеше да се говори, че има няколко силно засегнати сектори, то през май вече се усеща доста по-широк спад на производството и разрастване на проблемите. Все още обаче смятам, че това е временно и през второто полугодие ще има глобално подобряване на икономическите условия.

По тази причина не очаквам и свиването на индустриалното производство да се последва от ново увеличение на безработицата", каза той. Данните за производството на месечна база показват, че има само четири сектора, в които компаниите са повишили производството си през май. Това са добивът на метални руди - с 11.2%, на минерални суровини - с 9.4 на сто, производството на напитки - със 7.2%. Увеличава се и продукцията на металургичните компании, но само с 1.5 на сто.

Всички останали браншове на индустрията свиват производството си. Сред тях се нарежда дори и хранително-вкусовата промишленост със спад от 4.2%. Текстилните компании са намалили производството на дрехи с 6.9 на сто спрямо обемите от април. Машиностроенето се свива с 5.5%, а химическата промишленост - с 2.2 процента.

Стоителството отново тръгва надолу

Строителството отчита също сериозен спад от 10.8% през май спрямо същия месец на миналата година. По-голямо е намалението в т.нар. инженерно строителство, където намалението е с близо 14%. При изграждането на сгради понижението през този май спрямо миналия е 8.5%.

На месечна база спадът в сектора пък е 4.2%, с което месецът се записва като най-лошият от началото на 2013 г., която започна с плахи положителни резултати. И тук, както и при данните на годишна база, по-ясно изразено е "потъването" на инфраструктурното строителство. Очакванията на сектора за 2013 г. са тя да е по-тежка от предходната. Според бранша липсва сигурна среда, която да даде възможност на фирмите да покажат положителна тенденция. Противоречиво е

развитието и на крайното потребление, за което може да се съди по данните за търговията на дребно. Според НСИ то се свива с 0.3% през май спрямо април. На годишна база обаче има увеличение от 1.5%, след като през април продажбите нарастваха дори двойно по-бързо – с 3.1%.

Търговията на дребно измерва доверието на домакинствата и склонността им да харчат. На практика обаче това изследване не е винаги е точно и се разминава са данните за потреблението от националните сметки, които се публикуват на по-късен етап.

От разбивката по отделни видове стоки се вижда, че растат продажбите на стоки са краткотрайна употреба – храни, напитки, облекло и обувки, лекарства. Падат обаче продажбите на компютри и мебели, които струват по-скъпо и продажбите им растат в периоди на високо потребителско доверие. Така или иначе в следващите месеци погледите на бизнеса през следващите месеци ще са насочени към еврозоната и към страната, където политическата криза и вакуум в икономиаката не чертаят положителни перспективи.

Очакванията на бизнеса

Илия Келешев, председател на Машиностроителната камара:

Тревожно е намаляването на оборотите на международния пазар. Това се наблюдава при производството на машини и оборудване, както и при други икономически дейности в машиностроенето (метални изделия без машини и оборудване, автомобили и други превозни средства). Резултатите за май показват забавяне на ръста спрямо април, а за някои дейности и на годишна база. Във всички икономически дейности на машиностроенето има сериозно намаление на износа, както спрямо април, така и спрямо май миналата година. Има свиване на международния пазар за машиностроителния сектор, който е експортно ориентиран.

До края на април развитието на машиностроенето в износа и на вътрешния пазар беше по-добро от прогнозите, които имахме в края на 2012 г., когато се очакваше намаление на производството в ЕС. До края на април тези негативни очаквания не се сбъднаха. Данните за май обаче будят тревога, особено голям е спадът в износа. Дано за юни има промяна, иначе за производството в машиностроенето през тази година ще бъде по-ниско.

Антон Петров, председател на УС на Българската асоциация на металургичната индустрия:

За съжаление тенденцията не е оптимистична. Числата трябва да се гледат като тенденция, тъй като за малък пазар като нашия месечните изменения не са показателни. Ръстът може да се дължи на еднократна по-голяма поръчка, а не на съживяване.

Иван Андреев, изп. директор на Българската минно-геоложка камара:

Всички мини намалиха производството основно заради намаленото електропроизводство от ТЕЦ-овете. Спадът не се дължи само на "Мини Марица-изток", въпреки че там намалиха годишното производство от 32 млн. тона на 22 млн. тона, което е една трета. Сега има много ВЕИ-та, особено през този период. Април и май имаше много вода, ВЕЦ-овете работеха на пълни обороти. Затова много ТЕЦ-ове работеха на минималния си капацитет.

При рудите производството се планира, нормално е през летните месеци да е по-високо. Има и друго нещо, че от няколко месеца цените на металите паднаха, и то доста. Възможно е предприятията да наваксват с обем.

Вестник 24 часа

✓ Мислят по-големи осигуровки за заплати над 2200 лева

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=2131673>

Максималният осигурителен доход от 2200 лв. да бъде премахнат от догодина и по този начин да бъдат принудени българите с високи доходи да плащат повече осигуровки. Това е един от вариантите, които се обмислят в правителството с цел осигуряване на повече приходи за Националния осигурителен институт, научи в. "24 часа".

В момента осигуровки се внасят за доходи до 2200 лв. месечно, а за горницата не се дължат. Част от предизборните обещания на БСП пък бяха максималният осигурителен доход да бъде вдигнат до 3100 лв.

"В консултативния съвет за осигурителната система няма въпроси табу. Ще бъдат обсъдени разчети и ще бъдат предложени решения", коментира вчера социалният министър Хасан Адемов.

Консултативният съвет за промяна на осигурителната система, който той създаде, ще обсъди и вариант с финансови разчети за отпадане на тавана върху пенсиите не само за новоотпуснатите, но и за заварените, стана ясно още от думите на Адемов.

Алтернативите са премахване от 1 януари 2014 г. на тавана, но само за новите пенсии или запазване на ограничението.

За премахване на тавана за всички пенсии ще са нужни 120 млн. лв. годишно според неофициални изчисления.

При отпадане на тавана върху максималния осигурителен доход ще трябва да отпаднат както ограниченията върху размера на пенсиите, така и за други осигурителни плащания като майчинските например. В момента независимо от заплатата, която получава една жена, при излизане в майчинство тя може да получи до 90% от 2200 лв. месечно през първата година от отпуска си.

Съветът ще направи и разчетите за ефекта от замразяване на възрастта за пенсиониране. Спирането на реформата в сектора на бившия финансов министър Симеон Дянков е един от приоритетите на правителството, обясни Адемов.

Засега правителството няма и яснота кога ще спази изискването на ЕК възрастта за пенсиониране на мъжете и жените да бъде изравнена. "ЕК иска единствено да определим дата, не да го направим веднага. А и целта на комисията е устойчиви системи преди всичко", коментира Адемов.

15 432 бедни българи имат вече достъп веднъж дневно до топла храна през социалните трапезарии, съобщи зам. социалният министър Лазар Лазаров. Това е станало, след като служебното правителство отпусна 3 млн. лв.

допълнително за дейността, обясни той. С парите социалните трапезарии започнаха да работят целогодишно, а не само през зимата. Бяха създадени и 48 нови кухни за бедни към досегашните 133.

С допълнително отпуснатите средства от служебното правителство е увеличен и хранодена на един беден с 14%.

Вестник Преса

✓ Без задължителни вноски за втора пенсия

<http://pressadaily.bg/publication/18806-%D0%91%D0%B5%D0%B7-%D0%B7%D0%B0%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8-%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%B8%D1%8F/>

Вторият стълб на осигуряването да се превърне в доброволен. Натрупаните в частни фондове близо 6 млрд. лв. да се прехвърлят в солидарната система. Тази идея лансира вицепрезидентът на „Подкрепа“ Димитър Манолов. На заседание на консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система в края на миналата седмица той поиска да се обсъди съдбата на допълнителното осигуряване, научи „Преса“.

По закон всички родени след 31 декември 1959 г. се осигуряват за втора пенсия в универсален фонд, а вноската е 5%. Към 31 декември 2012 г. активите в допълнителното пенсионно осигуряване са 5,682 млрд. лв.

„Искам вторият стълб да спре да бъде задължителен. Трябва да се върви към рязане на този цирей. Знам, че няма да ми ръкопляска много хора“, коментира Манолов. „За“ дискусия за бъдещето на задължителното допълнително осигуряване е и Българската стопанска камара. Искаме анализ и разчети от Комисията за финансов надзор и Асоциацията на пенсионните фондове, заяви главният директор „Осигурителни отношения“ в организацията Григор Димитров.

И синдикати, и работодатели настояват да се преразгледа отпускането на инвалидни пенсии. От БСК алармират, че от 2001 г. насам пенсионерите за стаж и възраст намаляват - от 1,879 млн. души до 1,592 млн. души през 2012 г., а за инвалидност растат. Разходите (виж таблицата долу) за инвалидни пенсии през м.г. достигат 1,164 млрд. лв. при 185 млн. лв. през 2001 г.